

BERICHTEN

Verenigingsverslagen
en mededelingenStichting voor
Wetenschappelijk
Tandheelkundige
Arbeid (WTA)

Samenstelling nieuw bestuur

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de Nederlandse Vereniging van Tandartsen op 27 maart 1992 is een wijziging aangebracht in de samenstelling van het bestuur van de *Stichting voor Wetenschappelijk Tandheelkundige Arbeid*. Het bestuur is thans als volgt samengesteld:

Dr. H. P. de Jong – voorzitter;
B. P. M. Verlinden – secretaris, Verdilaan 9,
1272 EA Huizen, telefoon en fax: 02152-64687;
Dr. L. L. M. H. Habets – penningmeester;
Dr. N. H. J. Creugers – commissaris;
J. P. van Hoeve – commissaris.

Nederlandse Vereniging voor
Orthodontische StudieVerslag wetenschappelijke vergadering
'Ademhaling en orthodontie' te Amersfoort
d.d. 3 april 1992

Steeds meer medische en tandheelkundige disciplines houden zich bezig met de schadelijke effecten van mondademhaling en luchtwegbelemmeringen. Vooral in de dagelijkse praktijk van consultatiebureau-artsen, jeugdartsen, KNO-artsen, logopedisten, tandartsen en orthodontisten wordt in toenemende mate aandacht besteed aan mondademhalingsproblemen. In de orthodontie is de belangstelling voor dit onderwerp aangewakkerd door recente onderzoeksgegevens die duidelijke verbanden aantonen tussen luchtwegbelemmeringen en het ontstaan van moeilijk te behandelen orthodontische afwijkingen. De problemen die samenhangen met het door de mond ademen, liggen echter veelal ook op het terrein van andere vakgebieden. In de wetenschappelijke voorjaarsvergadering van de *Nederlandse Vereniging voor Orthodontische Studie* werd de mondademhalingsproblematiek dan ook vanuit verschillende disciplines belicht.

In een inleiding door H. J. Rummelink werd een kort overzicht gegeven van de etiologie van mondademhaling en de gevolgen daarvan op het gebied van de keel-, neus- en oorheelkunde, de orthodontie en de logopedie. Vervolgens presenteerde de Engelse orthodontist Dr. J. A. Sandham het onderzoek dat hij momenteel bij het ACTA verricht en dat bestaat uit het meten van de neusdoorgankelijkheid bij schisispatiënten. Door allerlei oorzaken (o.a. neusseptumdeviaties) vertonen deze patiënten vaak mondademhaling en daarmee samenhangende

KNO-problemen (o.a. middenoorontsteking). De luchtweerstand in de neus blijkt aanzienlijk toe te nemen indien de luchtstroom, die gewoonlijk laminair plaatsvindt, door een luchtwegbelemmering verandert in een turbulente luchtstroom.

N. K. Idema (jeugdarts te Zwolle) gaf een uiteenzetting van de literatuur over mondademhaling binnen uiteenlopende vakgebieden. In deze artikelen worden samenhangen gemeld tussen mondademhaling en afwijkingen waarbij de KNO, de orthodontie, de logopedie, het bewegingsapparaat, het hart, de longen en de cognitieve ontwikkeling betrokken zijn. Spreker pleitte voor meer samenwerking tussen de verschillende disciplines onderling en onderstreepte het belang van vroegtijdige diagnostiek en preventie van mondademhaling.

De orthodontist Dr. D. J. Timms (Queen Victoria Royal Hospital te Preston) benadrukte de schadelijke medische gevolgen van neusobstructies en mondademhaling (o.a. ernstige slaapstoornissen zoals het obstructieve slaap-apnoesyndroom). Met behulp van tomografische opnamen toonde hij de plaats van neusobstructies. Hij demonstreerde ook de mogelijkheden van snelle sutuurexpansie bij het verruimen van de luchtpassage door de neus.

Prof. Dr. L. Feenstra (KNO-arts te Leuven) belichtte de mondademhalingsproblematiek vanuit de keel-, neus- en oorheelkunde. Hij presenteerde verschillende diagnostische technieken voor het vaststellen van neusobstructies en gaf een beknopt overzicht van de verschillende indicaties voor niet-chirurgische en chirurgische behandelingen.

De wetenschappelijke vergadering werd afgesloten met een forumdiscussie onder leiding van mevrouw Prof. Dr. B. Prah-Andersen. Hieraan werd ook deelgenomen door de KNO-arts en spraakpatholoog Prof. Dr. P. H. Damsté. Tijdens deze discussie werd duidelijk dat er dringend behoefte bestaat aan een consensus over de diagnostiek en behandeling van mondademhalingsproblemen.

H. J. Rummelink, Almelo

Binnenland

Ivoren Kruis

Jaarverslag 91

Het in mei 1992 verschenen verslag van het *Ivoren Kruis* over het jaar 1991 maakt melding van een aantal zinvolle initiatieven, een uitbreiding van het ledental (er kwamen 192 nieuwe leden bij) en van een verhoging van de omzet van de uitgeverij.

Bezorgdheid wordt geuit over een verminderde aandacht op scholen en bij ouders voor tussendoortjes en verjaardagstraktaties die veilig

zijn voor het gebit. Het wordt dan ook ernstig betreurd dat eind 1991 de reclamecode voor snoep werd versoepeld. Hiertegen werd bezwaar aangetekend bij de staatssecretaris van Volksgezondheid.

Op 1 januari van het verslagjaar is gestart met het driejarige project 'Mondzorg voor gehandicapten' dat zich in het bijzonder richt op de voorlichting (en hulpverlening) aan thuiswonenden en dat in belangrijke mate wordt gesubsidieerd door het Praeventiefonds.

Door verschillende oorzaken is het initiatief dat de Stichting Promond voor ogen stond – het organiseren van een landelijke open dag van alle tandheelkundige praktijken, laboratoria etc. met veel informatie – niet van de grond gekomen. Daarom werd besloten de Stichting op te heffen.

Over de voorlichtingsactiviteiten valt onder meer te vermelden dat het 'Fluoride-advies' van het Ivoren Kruis vertaald is in het Marokkaans en het Turks. Voorts werden in 1991 50.000 leerlingenbrochures afgenomen behorend tot het voorlichtingsproject 'Zit jij onder de plak', dat in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Parodontologie tot stand kwam.

Een van de belangrijkste promotie-uitgaven blijkt het kwartaalperiodiek 'Kort & Mondig' te zijn dat in 1991 haar tweede jaargang inging. Het blad verschijnt in een oplage van 3700 exemplaren en wordt vooral door Tandheelkundig Preventief Medewerkers goed gelezen. Ook is in het voorjaar een algemene informatiefolder over het doel en de werkwijze van het Ivoren Kruis uitgegeven.

Ten slotte wordt nog vermeld dat het exploitatiesaldo over 1991 f 38.462,00 (1990: f 59.220,00) bedroeg en dat het ledenbestand per 1 januari 1992 3.559 leden telde.

Stichting Four Handed

Aankondiging cursussen voor
tandartsassistenten

De *Stichting Four Handed* gaat komend najaar van start met het organiseren van een zestal cursussen voor tandartsassistenten op de vrijdagmiddag van 14.00 tot 17.00 uur. Het programma, dat steeds een theoretisch en een praktisch gedeelte omvat, ziet er als volgt uit.

9 oktober 1992: cursus 'Communicatie'.
30 oktober 1992: cursus 'Reanimatie'.
13 november 1992: cursus 'Four Handed Dentistry'.
27 november 1992: cursus 'Hygiëne'.
15 januari 1993: cursus 'Slijpen van instrumenten'.
12 februari 1993: cursus 'Mengen van afdruckmaterialen'.
De cursussen worden gegeven in het cursuscentrum 'Westmill' van Dental Union te Nieuwegein en de prijs bedraagt f 150,00 per cursus (inclusief cursusmap).

Voor uitgebreidere informatie en/of aanmelding kan men zich wenden tot de Stichting Four Handed, per adres mevrouw A. Schimmel, Piet Joubertstraat 39, 7315 AT Apeldoorn (telefoon 055-22 31 54; telefax 055-22 10 36).

Nederlandse Farmacopee wordt Europese Farmacopee

De uit 1974 daterende Wet op de Nederlandse Farmacopee zal worden ingetrokken omdat de *Nederlandse Farmacopee* (het officiële, van staatswege uitgegeven handboek met voorschriften voor de bereiding van geneesmiddelen en de vereisten waaraan zij moeten voldoen) wordt vervangen door een *Europese Farmacopee*. Tot het opstellen van een Europese Farmacopee – waarvan de inhoud dezelfde is als de Nederlandse – werd in 1964 te Straatsburg besloten. Er bestaat voor ons land geen noodzaak gebruik te maken van de mogelijkheden die de Europese wetgeving biedt om naast de Europese Farmacopee voor daarin niet opgenomen producten een nationale farmacopee te handhaven.

Geneeskundige Hoofdinspectie van de Volksgezondheid

Jhr. J. D. van Foreest volgt M. D. Hage op

Op 5 maart 1992 heeft collega M. D. Hage afscheid genomen als Inspecteur in algemene dienst voor de tandheelkunde van de Geneeskundige Hoofdinspectie van de Volksgezondheid. Collega Jhr. J. D. van Foreest is per 1 mei 1992 als zijn opvolger benoemd.

Promoties

C. Prati

Op maandag 27 april 1992 promoveerde de heer C. Prati tot doctor aan de Universiteit van Amsterdam op een proefschrift getiteld: 'Factors affecting marginal integrity of composite restorations in human teeth'.

Promotor was Prof. Dr. C. L. Davidson.

J. H. Meeuwissen

Op dinsdag 12 mei 1992 promoveerde mevrouw J. H. Meeuwissen tot doctor aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen op een proefschrift getiteld: 'Perception of oral function of dentate elderly'.

Promotoren waren Prof. Dr. A. F. Käyser en Prof. Dr. W. Kalk en copromotoren Dr. R. Meeuwissen en Dr. M. A. J. van Waas.

R. H. J. Peerlings

Op maandag 25 mei 1992 promoveerde de heer R. H. J. Peerlings tot doctor aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen op een proefschrift getiteld: 'Orthodontie en dento-faciale esthetiek'.

Promotor was mevrouw Prof. Dr. A. M. Kuijpers-Jagtman en copromotor Dr. J. B. Hoeksma (Vrije Universiteit te Amsterdam).

M. M. H. In de Braekt

Op maandag 25 mei 1992 promoveerde de heer M. M. H. In de Braekt tot doctor aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen op een proefschrift getiteld: 'Dento-alveolar development after modified palatal surgery on dogs'.

Promotor was mevrouw Prof. Dr. A. M. Kuijpers-Jagtman en copromotor Dr. J. C. Maltha.

Buitenland

Hongarije

Aankondiging 1st World Congress of Hungarian Dentists

Van donderdag 20 tot en met zondag 23 mei 1993 zal er in Budapest voor de eerste maal een wereldcongres worden gehouden van Hongaarse tandartsen dat wordt georganiseerd door de landelijke beroepsvereniging. In eerste instantie is dit congres opgezet als een reünie van Hongaarse tandartsen die zich in de loop der jaren over de hele wereld hebben verspreid. Van velen van hen – ook van de Hongaarse tandartsen die in Nederland werken en wonen – is het adres bij de organisatoren onbekend. Zij worden verzocht zich aan te melden bij het congresbureau MOTESZ, postbus 145, H-1443 Budapest, ten einde hen in het najaar een deelnemingsformulier te kunnen toezenden. Uiteraard zijn ook tandartsen van niet-Hongaarse afkomst welkom.

Zij die een voordracht willen houden of een poster presenteren over een klinisch onderwerp, de preventieve tandheelkunde of over het (post-academiale) onderwijs kunnen zich eveneens aanmelden bij bovenstaand adres.

Munksgaard

J. J. Pindborg Prize

Op 17 maart 1992 is voor de eerste maal de – door het internationale uitgeverconcern Munksgaard te Kopenhagen ingestelde – *J. J. Pindborg Prize in Oral Biology* uitgereikt aan de Deense tandarts, Prof. Henning Birkedal-Hansen. Het bekroonde onderzoek werd op genoemde datum door de winnaar samengevat in een voordracht onder de titel 'Mechanisms of breakdown of the connective tissue'.

Deze onderzoeksprijs, groot 50.000 DKK, is ingesteld ter gelegenheid van de 70ste verjaardag van Prof. Pindborg en zal om het jaar worden uitgereikt.

Agenda

Data der voornaamste wetenschappelijke congressen en vergaderingen in binnen- en buitenland.

* Eerste vermelding

1992

Vrijdag 12 - vrijdag 19 juni

10th World Congress (annex tentoonstelling) World Federation of Societies of Anaesthesiologists, Nederlands Congresgebouw, Den Haag.

Vrijdag 26 – zaterdag 27 juni

2nd Symposium on Digital Imaging in Dental Radiology, ACTA, Louwesweg 1, Amsterdam-Slotervaart. Inl. Prof. Dr. P.F. van der Stelt, telefoon 020-5188 262.

Woensdag 1 - zaterdag 4 juli

12th Int. Symposium on Dental Hygiene: 'The dental hygienist: from auxiliary to colleague', Nederlands Congresgebouw, Den Haag. Inl. secr. Ned. Ver. van Mondhygiënist, Eduard Verkadelaan 73, 3584 GS Utrecht (tel. 030-521759).

Zondag 19 juli - vrijdag 24 juli

VIII International Conference on AIDS/III STD World Congress, in de RAI te Amsterdam. Inlichtingen: Dutch Foundation AIDS Conference 1992, Max Euweplein 30, 1017 MB Amsterdam, tel.: 020-6390031.

Maandag 3 - vrijdag 7 augustus

European Intensive Bioethics Seminar, Katholieke Universiteit te Nijmegen. Inl. J.V.M. Wellie, postbus 9101, 6500 HB Nijmegen (tel. 080-615320/617079; fax 080-541862).

Donderdag 17 – vrijdag 18 september

Nascholingsdag van de Commissie Wetenschappelijke Voorlichting Tandheelkunde Eindhoven door Harold M. Shavell, DDS uit Chicago, Illinois. Thema: Management of restorative, perioprosthetic procedures. Plaats: Catharina Ziekenhuis, Michel Angelolaan te Eindhoven. Inl.: Dr. A. Spanauf, Zuiderzeelaan 1, 5628 KC Eindhoven. Tel.: 040-42 33 89.

Dinsdag 22 september

Cursus (C4) van de Nederlandse Vereniging van Homeopathische Tandartsen. Het cursusgeld bedraagt f 250,— per jaar, inclusief studiematerialen (boeken, stencils, e.d.). Inl. Mevr. M. Couwenhoven-Schipper, postbus 9013, 1800 GA Alkmaar.

Donderdag 24 en vrijdag 25 september

Tweedaagse basis cursus Endodontologie I van de Commissie Wetenschappelijke Voorlichting Tandheelkunde Eindhoven. Cursusleiders: Drs.

P. Wesselink en Drs. L. Peeters. Lokatie: Rotiserie Den Hoppenhof, Stationsstraat 25 te Gel-drop. Inl.: mevr. S. G. Kwee, tel.: 040-51 73 38 en mevr. S. C. Dronkers, tel.: 040-11 38 27.

Vrijdag 25 - zaterdag 26 september

Najaarsvergadering Ned. Ver. van Specialisten in de Dento-Maxillaire Orthopaedie, Hotel 'Huis ter Duijn', Noordwijk. Inl. secr. D.M.O., A.P. de Rooter, Jagersveld 64, 8222 AC Lelystad (tel. 03200-46671/52211).

Dinsdag 29 september

Stichting Voeding Nederland: Symposium 'Kanker en voeding', Jaarbeurscongrescentrum, Utrecht. Inl. mw. R.A. Andeweg, Wilhelminastraat 60, 5251 ET Vlijmen (tel. 04108-13996).

Donderdag 1 - zaterdag 3 oktober

Cursus 'Suprastructuur op implantaten', deel 1: de overkappingsprothese', afd. Mondziekten, Kaakchirurgie en Bijzondere Tandheelkunde, Academisch Ziekenhuis, Oostersingel 59, Groningen. Inl. mw. J. Beugeling, tel. 050-613859.

Vrijdag 2 oktober

Gezamenlijk najaarscongres van de NVT en het Nascholingsinstituut van het Verbond der Vlaamse Tandartsen (NIVVT). Zaterdag 19 september te Antwerpen; vrijdag 2 oktober, Jaarbeurs te Utrecht. Titel: Schoonheidselementen. Thema: Psychologie en esthetiek in de tandheelkunde. Inl. secretariaat NVT, Hildo Kropstraat 37, 3431 CC Nieuwegein (tel 03402-40798).

Vrijdag 2 oktober

Najaarscongres Ned. Ver. voor Parodontologie. Inl. secr. T.L.J.M. Kroon, postbus 24, 9649 ZG Muntendam (tel. 05987-27309).

Vrijdag 23 oktober

Najaarsvergadering Ned. Tandheelkundig Genootschap, World Trade Center, Amsterdam. Inl. Dr. A. Groeneveld, Woudenbergseweg 19, 3941 JN Doorn (tel. 03430-13336).

Dinsdag 27 oktober

Cursus (C5) van de Nederlandse Vereniging van Homeopathische Tandartsen. Het cursusgeld bedraagt f 250,- per jaar, inclusief studiematerialen (boeken, stencils, e.d.). Inl. Mevr. M. Couwenhoven-Schipper, postbus 9013, 1800 GA Alkmaar.

Dinsdag 27 oktober

NMT-afdelingen Midden-Brabant, Breda e.o. en West-Brabant: klinische avond, restaurant Ignatiusziekenhuis, Breda. Aanvang 20.15 uur. Inl. secr. K. van Keimpema, Stationsstraat 44, 5121 ED Rijen (tel. 01612-23711/24756; fax 01612-20858).

Donderdag 29 oktober

Stichting Voeding Nederland: Symposium 'Voeding en kanker' in het Jaarbeurs Congresgebouw te Utrecht. Inl. Alg. Secr. Stichting Voeding Nederland, Postbus 84154, 2508 AD Den Haag (070-351 08 80).

Vrijdag 6 november

Najaarsvergadering Ver. tot Bev. der Tandheelkundige Gezondheidszorg voor Gehandicapten, 'de Lathmer', Wilp. Inl. secr. E. A. J. van Dijk, Not. LP vd Blinklaan 18, 3232 EK Brielle (tel. 01810-17068).

Vrijdag 11 december

Dr. G. J. van Hoytema Stichting: cursus 'Parodontologie'. Lokatie: gebouw 'De Vrijhof', terrein Universiteit Twente, Enschede. Inl. secr. Dr. Hoytema Stichting, postbus 89, 7500 AB Enschede (tel. 053-89 24 09, ma t/m do van 8.30-12.30 uur).

Buitenland

1992

Dinsdag 23 - zaterdag 27 juni

Vergadering American Dental Society of Europe, Vilamoura, Portugal.

Zondag 26 - donderdag 30 juli

11th Congress International Association of Dentistry for the Handicapped, Venetië, Italië. Inl. mw. E.C.M. Bouvy-Berends, Van Vredenburglaan 37, 2661 HE Bergschenhoek (tel. 01892-16961).

Beknopte richtlijnen voor het inzenden van kopij

(Volledige richtlijnen voor het inzenden van kopij worden in iedere januari-aflevering afgedrukt op de laatste pagina van de redactionele inhoud van dit tijdschrift.)

1. Algemeen - Zend uw op schrijfmachine (of tekstverwerker: WP 4.2 en 5.0) getypte kopij in *drievoud* in. Beschrijf het papier aan één zijde, met brede marge links en rechts en met dubbele interlinie. Nummer de bladzijden.

2. Titelpagina - Gebruik een korte, pakkende titel, eventueel ook ondertitel, in hoofdletters geschreven. Vermeld de auteursna(am)(en), de naam van de vakgroep, instituut, enzovoort, in kleine letters geschreven. Noem maximaal drie trefwoorden en geef een ten hoogste 150 woorden omvattende samenvatting.

3. Tekst - Formuleer helder en beknopt. Gebruik de voorkeurspelling uit de 'Woordenlijst van de Nederlandse Taal' (het 'Groene Boekje'). Gebruik geen vreemde woorden. Kort woorden niet af, tenzij het titelatuur betreft. Onderzoeksartikelen bestaan uit de volgende paragrafen: inleiding - materiaal en methode - resultaten - discussie.

4. Bronvermelding - Vermeld in de tekst geen auteursnamen tenzij deze een historische betekenis hebben (Hippocrates, G.V. Black). Verwijzingen naar de literatuurlijst ter staving van beweringen, gebeurt door boven de regel geplaatste nummers, na het leesteken waarmee de bewering wordt afgesloten (het Vancouver-systeem). Bijvoorbeeld: Lactobacillen zouden onvoldoende zuur produceren,³ dit in tegenstelling tot *S. mutans*.^{4,6}

5. Illustratiemateriaal - Verlevendig uw artikel zo mogelijk met (kleuren)afbeeldingen (in *drievoud* in te leveren) en tabellen, maar gebruik er niet meer dan noodzakelijk. Houd bij de afbeeldingen rekening met de kolombreedte(n) van het Tijdschrift (5,8 cm) en bij de cijfers en letters in afbeeldingen met een noodzakelijke verkleining. Geef in de rechter marge aan waar de afbeeldingen moeten staan, verwijs in de tekst naar het nummer van de afbeelding(en) en vermeld dit met auteursnaam en 'bovenkant' op de achterzijde ervan. Noteer alle onderschriften bij de afbeeldingen op een afzonderlijke pagina.

6. Summary - Voeg een samenvatting met titel en trefwoorden toe in de Engelse taal.

7. Literatuurlijst - De afzonderlijk bij te voegen literatuurlijst is gerangschikt naar de nummers van de verwijznoten. Elk nummer krijgt een nieuwe regel. Let in het hieronder staande voorbeeld op de leestekens:

¹ DE JONGE ThE. Drukanomalieën. Ned Tijdschr Tandheelkd 1928; 35: 636-8.

² MURRAY JJ, RUGG-GUNN AJ. Fluorides in caries prevention. Bristol: Wright. PSG, 1982: 41-50.

Vele standaardafkortingen van de tijdschriftnamen zijn te vinden in de Index to Dental Literature.

8. Slotopmerkingen - De Redactie behoudt zich het recht voor manuscripten aan haar adviseurs voor te leggen en - bij voorkeur in overleg met de auteur(s) - veranderingen in de tekst aan te (laten) brengen.